

SLOVENE

Štev. III. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2. (vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od 10.—12. ure dopoldne.
Kopirani se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v torek, 17. maja 1904.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6.50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravništvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2. V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna pletivstva (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona šte. 188.

Vojaške zahteve.

Vojna uprava je, kakor naglašajo vsa poročila, neprijetno iznenadila avstrijske in ogrske delegate z izrednimi zahtevami, ki bodo tekom bližnjih let znašali nad 400 milijonov. Kakor smo že včeraj omenili, ute meljuje vojna uprava svoje velike zahteve s tem, da je naša država zaostala glede armade za drugimi državami.

Te izredne potrebščine hočejo pokriti s posojilom, katero bodeta obe državi v kvotnem razmerju vračali tekom 20. ali 25. let. Novo posojilo ne bo de težilo rednega proračuna, ker hočejo za amortizacijo posojila uporabiti one postavke skupnega proračuna, ki so bile doslej določene za nove topove, puške, torpede, ladje itd. Tako upa vlada doseči, da ne obremeni rednega skupnega proračuna. Na drugi strani tolažijo delegate, da vsa svota 400 milijonov pride zopet nazaj med ljudstvo v korist industriji in delavstvu.

To je vse lepo rečeno, ker denar je v nekem oziru res podoben krvi, ki se pretako po državnem telesu. Toda mnogo te „krvi“ se zgubi na dolgi poti od raznih bank skozi ministristva in razne tovarne doli do delavca. Vojna uprava bo imela hud boj, predno spravi svoje izredne zahteve na varno pod streho. V prvem trenutku so bili nemški delegatje te misli, da glasujejo proti tem izrednim zahtevam. Zbrali so se v posvete, kaj jim je storiti v trenutku, ko hočejo kazati na eno stran vladno, na drugo pa ljudsko lice. Sklenili so, da zahtevajo od vlade glede pokritja natančna pojasnila. To željo naj vladi izrazita delegata D o b e r n i g in g r o f S t i r g k h. To pojasnilo pa naj dá dr. pl. K ö r b e r v imenu vlade, kateri je načelnik. Vzbudila se jim je ustavna vest proti § 14., s katerim bi mogla vlada brez drž. zbora najeti državno posojilo. Neki

nemški delegat se je izjavil v zasebnem razgovoru: »Sedaj vidimo, da nas hočejo pitati z lepimi frazami. Dr. pl. Köber naj stopi pred delegacijo in naj nam odgovarja na naša vprašanja. Ako nam ne dá dovoljnega pojasnila, potem vemo, kaj smemo in moramo storiti. Da nam dr. pl. Köber kaj postavlja v ospredje finančnega ministra, s tem ne smemo biti zadovoljni. Postopanje vlade zasluži najostrejšo kritiko vseh pravih ljudskih poslancev, naj so te ali one stranke.«

Delegata Dobernig in grof Stürgkh sta takoj v nedeljo obiskala dr. pl. Körberja ter mu pojasnila nevoljo svojo in tovarišev. Dr. pl. Köber je njima zatrjeval, da hoče najeti novo posojilo ustavnim potom ter v odseku delegacije dati vsa potrebna pojasnila. Načelnik proračunskega odseka baron Chlumecky pa namerava ta teden rešiti le redni proračun in šele po binkoštnih praznikih pričeti razpravo o posojilu za vojaške namene.

Glasovi dunajskih listov so jako različni. „Fremdenblatt“ in „Reichswahr“ odobravata, da hoče vlada z večjim posojilom ustredi vojni upravi in da na ta način ponehajo vsakoletni izredni troški v rednem proračunu. Ta tolažba pa je jako slaba, ker izdatek ostane isti, ali je uračunjen med rednimi ali izrednimi troški. „Zeit“, ki je že od početka svojega rojstva jako gorka dr. pl. Körberju, naglašja, da je vlada hotela delegatom prikriti vso manipulacijo. Avstrijski delegati so se že lani smešili pred svojimi volivci, ali to zopet storé? Ali bodo pristopili, da absolutizem, ki vlada s § 14., po stari navadi dela nove dolgove?

„N. Fr. Presse“, ki zastopa veliki kapital, še prikrija svojo sodbo ter pravi: »Vlada bo morala dati temeljita in odkrita pojasnila, da moreta delegaciji z mirno vestjo dovoliti zahtevane kredite. Ni dovolj, da so

potrebni novi troški za armado, ker to je moralo vojni upravi že davno biti znano. — Delegatom je treba pojasniti v z r o k e, zakaj so sedaj nenadoma potrebni izredni izdatki, ki so se doslej porazdeljevali na več let.«

Za soc. demokrate pa je seveda ta izredna vojaška zahteva voda na njihov mlin. »Arbeiter Zeitung« namreč piše: »Pagodom v delegacijah je treba le »zaupno« v proračunskem odseku nekaj zašepetati na ušesa, in dovolili bodo sicer s težkim srcem, toda lojalno in domoljubno, predno morejo na dvorni obed. Koalicija članov gosposke zbornice in veleposestnikov je vedno pripravljena. Prodano in izdano je ljudstvo v delegacijah, tako se bo zgodilo tudi sedaj. — Toda ljudstvo hoče govorilo resno besedo ter vprašalo, ali se morajo v tej državi vse kulturne potrebe umakniti zahtevam militarizma.«

Z ozirom na javno mnenje je torej vlade dolžnost, da pojasni vzroke, ki po njeni sodbi govore za izredno visoke vojaške zahteve. Ni dovolj, da zaupno v odseku delegatom naslika oblačno nebo, marveč široki sloji davkoplačevalcev imajo vso pravico, da zvedo čisto resnico.

Ne prištevamo se onim, ki grme proti vsaki vojaški zahtevi, to prepuščamo soc. demokratom. Mi celo trdimo, da naša država potrebuje močno obrambo, osobito na morju doma in v tujih deželah. Močna mornarica mora podpirati razvoj trgovine. Toda ti razlogi so stari, kakor naša država, zato ima javnost pravico zahtevati, da se ji pojasnijo izredne politične razmere, ki zahtevajo izredne troške za armado in mornarico.

kopanju. Tam se dviga velikanska palača — kopališče.

Seveda stopim vanjo, in kmalu se iz kabine boječe približujem morskim valovom.

To vam dobro dene, tako malo popljus kati po valovih, se potapljati in puhajoč zopet skakati na površje. Ravno sem najbolj zamaknjen v to higienično opravilo, kar pred mano puha tudi eden in maha okoli sebe po vodi.

Tega sem že videl, si mislim.

Ali ni to? —

E, nič ne de, kar nagovorim ga. Če ni pravi, bo že peval! Zakličem torej:

»Servus!«

On me pogleda in čez nekaj časa s pravih štajerskim naglasom odvrne:

»O, si ti, prijatelj, servus!«

Bil je moj prijatelj, ljubljanski policijski svetnik P o d g o r š e k.

»Kaj pa ti?« ga vprašam. Se že nisva videla nekaj časa, kaj? Ali Ljubljana še stoji?«

»Še stoji«, konstatira njen policijski šef, kar mi je bilo — smem reči — jako prijetno.

»Pa naši znanci, vse veselo in zdravo?«
»Vse v redu«, konstatira policijski šef.
»In na magistratu?«

Rusko - japonska vojska.

Vest, da bi japonsko brodovje udru v portartursko luko, ni uradno potrjena niti od ruske, niti od japonske strani. Skoro gotovo bo ostala ta vest le sad razgreté domišljije Kitajcev. Japonskemu brodovju bi izvestno ruski topovi v trdnjavi napravili mnogo škode, ako bi jim prišlo v toliko bližino, zato so doslej ostale japonske ladje vedno v zadostni daljavi od teh topov.

Japonci vstrajno delajo, da bi iz zalivov ob Liaotunu odstranili mine, a imeli so v zalivu Kerr zopet nesrečo. V soboto se jim je ondi zopet potopila ena ladja.

Tudi poročilo, da so Japonci zavzeli Daljni, se ne potrjuje.

O položaju na bojišču so došla naslednja poročila:

L o n d o n, 16. maja. Došla so poročila, da so japonske bojne ladje bombardirale Vladivostok in Daljni, da so se Japonci pri Daljnem izkrcali, da so Rusi zapustili Niučvan in da so se v bližini Liaojana vršili boji.

C i f u, 16. maja. Kombinirani napad na Port Artur z morja in s suhega pričakujejo med 20. in 23. t. m. Japonci upajo zasesti Daljni v par dneh, in po odstranitvi in uničenju min v zalivu Talienvan ondi se izkrcati čete ter potem pričeti z napadom na Port Artur. Neki japonski častnik pripoveduje, da so Japonci pripravljene izgubiti, če treba, pri naskoku celo 2000 mož. Poučeni Kitajci pripovedujejo, da v h o d v l u k o Port Artur ni zaprt.

L o n d o n, 16. maja. Iz Tokia prinaša »Daily Express« naslednji pregled situacije: Z operacijami pri Siujanju je pokrajina, ki je omejena po Jalu in poluotoku Liaotun, v posesti Japoncev. Rusi so se umaknili v Liaojan, kjer so napravili velike utrdbe in veliko bolnico za ranjence. Rusi so poslali 8000 mož proti Motienskem gorskem sedlu. Prva divizija Japoncev je obšla to sedlo. Japonci, ki so operirali v Siujanju, so prišli iz Takušana in stoje pod poveljstvom maršala Oku; ob njegovi levi strani prodira

»E, sitnosti, malenkosti; saj veš, kako je pri policiji.«

Moj prijatelj se mi je zdel nekoliko razburjen.

»Ti si hladni živce!« mu rečem. »Si se ob delu prenategnil?«

»Da, zakaj se mi je reklo, da naj grem iz Ljubljane? Jaz sem res ves nervozen.«

Plavalva sva semtertje. Izvedel sem od njega, da proučuje mednarodno ureditev prostitucije in trgovino z dekleti. Tudi sanitetne policijske naredbe študira, da se ustavi na kak način naglo se razširjajoče nalezljive bolezni.

»Da, da,« je rekel. »Kolikor sem doslej tu poizvedel, je splošna sodba o teh zavodih ta, da nasprotno dčesejejo, nego se o njih pripoveduje. Judinja doktorja pomaže, pa je. Ko bi pri nas v Ljubljani ne bili tako vestni, kaj bi bilo že?«

»Ti si dobil zlati zaslužni križec s krono, če se ne motim,« mu rečem. »Zivel še mnogo let in pozabi vse težave!«

Skopala sva se. Hitro v kabino, in kmalu korakava proti parniku. Ze zapiska, in zopet se vračava v mesto.

Večerni mrak lega počasi na mesto. Tu intam se zasveti kaka lučica, vedno več jih je.

LISTEK.

Na sinjih valčkih.

B e n e t k e, 11. maja.

Ni lepšega na svetu, kakor če se jasnega, gorkega dne voziš po poezije polnih valovih bajne Venecie. Tudi jaz sem se namenil zopet enkrat tja doli. Malo po morju, malo po akademiji; malo po piazzii, malo po palazzih — tako ti preide dan v Benetkah, da ne veš, kdaj.

Stopal sem popoldne čez »piazzo«. Solnce je gredo, dasi smo šele začetkom maja. Cerkev svetega Marka se blešči v pozlačenih mozaikah. Zdi se, da je zrasla iz tal, odkar se je zraven nje podrl visoki stolp. Kdor ga prej ni videl, ga danes niti ne pogreša. Simetrija piazzje je le pridobila s tem, da je padel stolp, in cerkvena fasada naredi zdaj impozantnejši vtisk. A Benečan ne more pozabiti svojega stolpa. Se zdaj v knjigarnah ob strani vise podobe krasnega zvonika, in vsakdo pogleda na kraj, kjer je štrlel v nebo skozi stoletja stolp, tako mogočen, tako vitek, tako visok, tako častitljiv, da ga ne pozabi nikdar več. »Il crollo« zrušenje zvonika — je še danes za Benečana strašna beseda.

Zdaj je tam prostor zaplankan. Kdaj bo izza teh plank vzrasel novi zvonik? Kdo ve? Manjka denarja v zedinjeni Italiji. . .

Zavil sem jo mimo palazza na Piazzetto. Ah, gondole! Azurno nebo se raztega nad Canalom in hladni, okrepujoč vetrič pihlja čez Piazzetto. Da, vun gremo, vun na sveži zrak iz mestnega zidovja, kjer vidiš zelenje dreves, kjer duhaš vonj cvetic in poslušáš žvrgolenje ptic.

Na levo, čez Ponte della Paglia na Rivo degli Schiavoni! Ze pripiha beneški »tram«, majhni parnik. Krmar zakliče skozi cev mašinistu »Ferma!« in ta ustavi stroj. Tiho jo reže vaporetto dalje. »Dietro!« in mašinist da »Kontradamp!«, tram se ustavi pri bregu in mi veseli poskačemo vanj.

Ej, vam je lepo, voziti se tako mimo široke Rive, mimo arzenala. Kmalu se pokaže iz morja krasno obraščen otok — čudež na laguni. To so javni vrtovi — »Giardini pubblici«. Malo stopimo vun, se pošetamo in beremo naznanila o mednarodni umetniški razstavi, ki jo tu prirejajo vsako leto. A slike gledamo pozneje. Zopet na vaporetto in naprej — na Lido!

Kaj bi delal na Lidu? Ni ravno lep, tudi kratkočasen ni. A na koncu otoka je krasna »marina«, divno obrežje, ki vabi h

glavni del na poluotoku Liautun izkrcane armade proti Hsičenu. V središču stoji Kuruki s 100.000 možmi. Armade se bodo združile pred Liaojanom. Te japonske armade so močne že sedaj okoli 200.000 mož (?)!

Berolin, 16. maja. Iz Daljnega se poroča: Po uničenju luke bodo Rusi razrušili tudi mesto, takoj ko prebivalci mesto zapuste. (Ta vest je jako neverjetna. Op. uredn.)

Tokio, 16. maja. Aviso - parnik „Miyako“ se je potopil, ko je odstranjeval pred pristaniščem Kerr položene ruske mine. Admiral Kataoka je včeraj odplul tja z delom mornarice, da štiti torpedno brodogve. Našli so pet min ter jih uničili. Delo je bilo že dokončano, ko je „Miyako“ sadel na neko neopaženo mino, ki je eksplodirala in ladjo grozovito razbila. Ladja je ostala še 22 min. na površju. 2 mornarja sta bila usmrčena, 6 pa ranjenih. Vse drugo moštvo se je rešilo.

Tokio, 16. maja. Admiral Kataoka poroča, da so se umaknili 12. t. m. Rusi iz predpogorja in napravili na severovzhodnih gorah od Taku utrdbe, postavili šest topov ter se branili pred streljanjem našega brodogve. Japonsko brodogve je bilo cel dan izpostavljeno sovražnim kroglijam, vendar pa ni bilo nič poškodovano.

London, 16. maja. Iz Čifu poroča neki ameriški poročevalec: Guverner pokrajine Hutaj je razglasil, da bodo umorjeni vsi Kitajci, ki pomagajo Rusom. Na postajah mandžurske železnice je popolna anarhija. Na mnogih postajah niti uradnikov ni.

Niučvan, 16. maja. Neki kitajski inženir javlja, da je kitajska železnica v dolgotni 48 kilometrov razrušena.

London, 16. maja. Cela druga japonska armada se je izkrcala severno od Port Arturja, da napade trdnjavo. „Standard“ se poroča iz Petrograda, da je Port Artur preskrbljen z živežem za 8000 mož za pet mesecev, dočim je sedaj v trdnjavi 20.000 mož. „Daily News“ poroča dopisnik, ki je došel iz Port Arturja v Čifu, da ima general Stössl živeža za 9 mesecev in da je 15.000 mož in 30.000 kulijev zelo navdušenih. Dalje trdi še dotični dopisnik, da so bila še vsa dosedanja japonska bombardiranja brezuspešna in ni še noben top pri ruskih baterijah poškodovan. „Retvisan“ se še dalje časa ne bo mogel udeleževati boja, dočim bo „Askol“ v kratkem popravljen.

London, 16. maja. Japonci ne taje, da so svoj vojni načrt v zadnjem trenutku izpremenili. V začetku so nameravali iztrčati drugo armado pri Takušanu. Radi zmage pri Kiulienčenu pa so sklenili izkrcati jo pri Pičevu. Le ena sama divizija druge armade bo delovala po starem načrtu. Japonci so zaplenili pri Kiulienčenu 35 navadnih topov, 8 velikih topov, 2000 granat in mnogo pušk.

Berolin, 16. maja. „Lokalanzeiger“ poroča iz Petrograda: Železniško postajo Jemtai je napadlo 800 Cunguzov. Sto mož ruske obmejne straže je bilo iznenadenih po napadu ravno, ko so napajali konje. Sotnija ruske pehote je prepodila Cunguze, ki so imeli pri spopadu 70 mrtvih in ranjenih. Med ubitimi so bili tudi Japonci.

Kako je Koreja prišla ob svojo nevtralnost.

Bivši ruski poslanik v Söulu, D. S. Pavlov je iz Sangaja poslal zdaj ruski vladi na-

tančen popis, kaj se je v Koreji godilo ob začetku vojske Iz tega popisa vidimo, da je Pavlov ruskemu vlado svaril in jej resnično poročal, a njegovih brzojavk niso pošiljali naprej. On pravi: „31. januarja sem dobil zadnjo rusko vladno brzojavko dez Port Artur, ki končuje s sklepom, da naj izrazim korejskemu cesarju zadovoljnost carske vlade v sled izjave, s katero obljubuje Koreja svojo nevtralnost v slučaju, ako bi med Rusijo in Japonsko prišlo do vojske. Po tem dnevu sem poslal v Petrograd in v Port Artur celo vrsto brzojavk, v katerih sem poročal, kako se japonska vlada brez prestatka pripravlja in da ni dvoma, da misli v najkrajšem času pričeti vojsko na korejskem ozemlju.“

Dne 31. jan. in 1. febr. sem brzojavil, da so se izkrcali v Mazampu veliki japonski parniki, ki so bili poslani od japonske vojne uprave in so vozili velike množice ječmenja in brzojavnih priprav. Brzojavil sem hkrati, da so na bregu med Redo Aleksejeva in Silvijskim zalivom prirejali velika skladišča za premog in vojne potrebščine.

Dne 5. febr. sem brzojavil, da sem dobil popolnoma zanesljiva poročila, da je japonski konzularni agent, ki se je nahajal od lanake spomladi v Tčžon z vsemi podložnimi orožniki in policisti, kakor tudi z vsemi mnogostevilnimi Japonci, ki so prebivali tam z družinami, zapustil Tčžon in so se vsi preselili k Pjčžnanu.

Dne 6. febr. sem brzojavil, kako se povsod po Söulu govori, da so diplomatične zveze med Rusijo in Japonsko že pretrgane in da je japonskemu poslaniku v Petrogradu že zapovedano, da mora brez odloga zapustiti rusko ozemlje.

Dne 7. febr. sem pa poslal dve brzojavki s poročilom, da se je japonsko vojaštvo izkrcalo v Mazampu, da so se Japonci polastili tamošnje brzojavne postaje, da so poškodovali — najbrže Japonci — vse brzojavne zveze, razen zveze s Čemulpom in Mokpom; poročal sem dalje, da je japonsko brodogve, ki je stalo blizu Mokpa, dobilo povelje, da naj plove k ustju reke Jalu, in da je v Čemulpu naznanjeno izkrcanje mnogostevilnih japonskih čet za 10. februar.

Vse te brzojavke sem izročil na brzojavni postaji v Söulu, in ona mi je dala zanje običajna potrdila. A jaz nisem dobil od 1. febr. dalje nobene brzojavke niti iz Petrograda niti iz Port Arturja niti od konzula v Fuzanu, kateremu sem bil naročil, da mi mora neprenehoma poročati o vsakem japonskemu gibanju v južni Koreji. Zato sem takoj začel sumiti, da nam brzojavke zadržujejo.“

Nato pripoveduje Pavlov, da se je domenil z Rudnjevom, poveljnikom „Varjaga“, in odposlal topničarico „Korejca“, da ta od da njegove brzojavke na ruskih brzojavnih postajah. „Korejca“ je pa srečal pred Čemulpom že japonsko brodogve, katero ga je napadlo. Japonske torpedovke so spustile nanj tri torpede. Eden mu je šel mimo ravno pred nosom, drugi mu je pa bil namerjen naravnost v sredo, a nekaj metrov pred ladjo se je potopil. „Korejca“ je pa prišel nazaj v Čemulpski pristan, ki je bil nevtralen, torej varen zanj. O vsem tem je izvedel še isti dan ruski poslanik v Söulu, a preden je mogel kaj ukreniti, so se dogodile stvari, ki so onemogočile vsako diplomatično delovanje.

Še tisto noč so izkrcali z japonskih pre-

»Ne grem zdaj še v Ljubljano« odvrnem. »Imam še pota semtertje. Saj veš, mi agentje nismo nikdar mirni.«

»Kadar se vrneš, pozdravi znanca! Dr. Kokalju sem izročil svoje stvari. Tudi gospoda državnega pravdnika pozdravi in tiste gospode, ki stoje pred »Slonovo« kavarno! Reci, da mi je zdaj bolje in da se vseh z veseljem spominjam!«

Vstaneva.

»Gargon,« zakličem, »pagare! Hočeva plačati!«

A kaj mu je, mojemu tovarišu? Moj prekrasni vis à vis sega zdaj v ta žep, zdaj v onega. Ves bled mi reče:

»Okraden sem! Te laške furije! V kopalnišču, v kabini — pustil sem obleko z denarjem — ni ga nikjer. Baker v telovniku je še, a — bankovcev, srebra ni — ni — ni!«

Res, kdo bi si mislil? Policijskega šefa ljubljanskega so v Benetkah okradli. Tu je stal kakor drevo brez listja.

Seveda sem plačal jaz to bagatelo. On pa je pisal po denar . . .

Tako se nam godi po svetu. Pozdravlja Vas Vaš Ni m r o d.

voznih ladij okoli 8000 vojakov, in polovico jih je že 9 februarja zjutraj prišlo v Söulu in se nastanilo v raznih delih mesta, večinoma blizu korejskih vojašnic. Korejsko vojaštvo, kakor vse korejske oblasti, ni pokazalo niti najmanjšega odpora proti temu. Med korejskim prebivalstvom je sicer zavladal strah. Mnogo višjih uradnikov in premožnejših meščanov je začelo zapuščati mesto s svojimi družinami. Japonsko prebivalstvo v Söulu je pa kakor oživel. Po mestu se je govorilo, da še ta večer japonska tolpa napade rusko carsko poslanstvo in bivališča ruskih podanikov. Rusko prebivalstvo se je obrnilo do svojega poslanika, naj mu da pribežališča. Ta jim je dal prostora deloma v poslaniškem poslopju, deloma v hiši ruskih misijonarjev.

Medtem pa so Japonci napadli „Varjaga“ in „Korejca“. Dovršila se je bitka, v kateri sta se pogubili obe ruski ladji. To je Japoncem v mestu dalo veliki pogum. Cile tolpe so poče hodile po Söulu, rusko prebivalstvo se je pa moralo poskriti. Slednjič se je odločil ruski poslanik, da z vsemi Rusi zapusti Söulu. Korejska vlada in japonski poveljnik so sklenili, da jih z vojaškim spremstvom spravijo na francosko ladjo „Paikal“ in angleško „Talbot“ ter odpošljejo v Sangaj.

O 8. uri zjutraj dne 12. februarja so Rusi vsi skupaj z ženami in otroci zapustili poslaniško poslopje. Čez pol ure jih je vlak odpeljal v Čemulpo, in tu so stopili na ladje.

Koreja je pa bila — japonska . . .

Razna poročila.

Petrograd, 16. maja. V spomin admirala Makarova dobi neka nova križarica ime „Admiral Makarov“.

Washington, 16. maja. Listi pravijo, da je veljal Japonce zadnji poizkus, zapreti z branderji portartursko pristanišče, 6 milijonov kron.

London, 16. maja. Japonska križarica, katero je zadel neki ruski kadet s strelom iz parobrodarske ladjice, se ni potopila v luki Port Artur, ampak pred luko.

Delegatje pri cesarju.

O sprejemu avstrijskih delegatov pri cesarju se še poroča: K dr. Ebenhochu je dejal cesar z ozirom na zahteve vojnega ministra: „Skušnje sedanje vojske nam nalagajo dolžnost. Saj veste: „Si vis pacem, para bellum“. Dr. Ebenhoch: „Da, sedanja vojska je ravno v tem oziru jako poučna. Bilo bi neodpustno, ako bi se hotelo monarhiji prikrajševati sposobnost obrambe.“ Cesar: „Posebno, ker naša vojna uprava, ako se jo primerja z drugimi državami, postavlja jako zmerne zahteve.“ Z italijanskimi delegati je govoril cesar laški o novi železnici.

Pri sprejemu ogrskih delegatov je cesar govoril z delegatom Falkom in Danielom o štrajku ogrskih železničarjev. Cesar je dejal, da je bil štrajk sicer obžalovanja vreden, a vendar je bil koristen, ker je pokazal, da ima Ogrska energično, močno vlado. Delegatu Bolgaru je cesar dejal, da je rusko-japonska vojska pokazala, kako važne vloge igrajo manjše ladje, posebno torpedovke.

Iz proračunskega odseka avstrijske delegacije.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je včeraj sklenil povabiti k seji finančnega ministra, da da glede novih zahtev vojnega ministra pojasnila. Načelnik pl. Chlumecky je dejal, da more dati finančni minister le pojasnila, o vprašanju pokritja pa bodeta odločevala oba državna zbora. Dr. Kramar je zahteval, da se ta izjava zapiše. Po eksposēju zunanega ministra grofa Goluchovskega je govoril dr. Kramar, ki je dejal, da celo ekstremni nemški listi pišejo o nevarnosti izoliranja Nemčije in nič več ne verujejo o neomajnosti trozveze. Z ozirom na to glejmo, da pri novih vezeh držav, ne obsejmo. V središču novih državnih zvez, ki se sedaj vrše v Evropi, je Francoska s svojo uspešno politiko proti Nemčiji, ki je postala pri svoji politiki v Orientu, že predrzna. Celo Rusiji nasprotujoča angleška politika pričinja uvidevati nevarnost nemške politike na bližnjem vzhodu in značilno je, da se je angleška francoska zveza sklenila ravno glede vzhodnoazijske vojske. Državi sta spoznali, da bi se v slučaju vojske med Rusijo in Angleško veselila le Nemčija, Angleška pa tudi uvideva, da bi zmaga rmenega plemena bila katastrofa za belo pleme v Aziji in da Rusija še v sanjah ne misli, vzeti Indije. Iz tega se spoznavajo obrisi nepričakovane razvoja svetovne politike, katerega izvorna točka je angleško-francoska pogodba. Avstrija pospešuje cilje drugih držav na Balkanu, ako vlada proti Slovanom. Ako bi se izvršili nemškonacionalni načrti, bila bi samostojnost Avstrije izgubljena. Tako vidimo, da nemški „Drang nach Osten“ vpliva na politiko vseh držav, samo ne na državo, za katere obstoj se gre, na Avstrijo. Avstrija naj se tudi brez zveze z Nemčijo ne boji za svojo bodočnost, ako postane jez proti nemškemu navalu na vzhod. Njeno moč in neodvisnost morajo druge države varovati kot

svojo lastno korist. Govornik pozdravlja trdno izjavo zunanjega ministra, da se bo resno hotelo izvršiti reforme na Balkanu in pravi, da se mora nerazumljivi odpor vendar že zlomiti, ker se Turčija upira v nadeji, da dobi pomoč od svoje zaščitnice Nemčije. Končno je govornik izjavil, da vsak resen politik želi v sedanji vojski zmago Rusiji.

Po delegatu Kruppu, ki je govoril za razvoj industrije, je nastopil Poljak Dzieduszyci, ki je izjavil zadoščenje, da Avstrija in Rusija hočeta razmere na Balkanu „mirno urediti“ ter se je končno povpel do trditve, da pravzaprav v Avstriji noben narod ne zatira drugega naroda.

Delegat grof Stürgel je polemiziral z dr. Kramarom, češ, da gospodarska konkurenca mej Nemčijo in Avstrijo na vzhodu ne more imeti vpliva proti politični zvezi. Tudi delegat baron Offenheimer se je potegnjal za Nemčijo.

Goluchovski je odgovarjal, da je Nemčija v Carigradu Avstrijo in Rusijo podpisala in da Nemčija ne želi drugega, nego Avstrija, — obstanek Turčije. Da se Turčija upira, je pripisati delovanju nekaterih manjših držav, ne pa Nemčiji, ker imajo one države pozitivni interes, da se reformni program ne izvrši. Sestanek mej laškimi zunanji ministrom in njim je imel jako zadovoljive zaključke.

V populudnevni včerajšnji seji je izjavil grof Goluchovski, da se pri tem sestanku ni storilo nobenega sklepa glede avstroogrške trgovske pogodbe s Italijo.

Proračun zunanega ministra je na to proračunski odsek odobril. Prihodnja seja danes. Na dnevnem redu je proračun vojne uprave.

Iz Ogrske.

Budimpešta, 16. maja. Cesar je danes v avdičnici sprejel predsednika ogrske poslaniške zbornice pl. Parozel-a, ki je v ime zbornice cesarju naznanil zahvalo za dovoljenje, da se sme prenesti Rakoczyjev pepel na Ogrsko. Cesar je z zadovoljnostjo povdarjal, da je bil predlog o zahvali soglasno sprejet in je rekel, da ga veseli, ker je zbornica zopet pričela z rednim delom.

Bolgarski knez na potovanju.

Budimpešta, 16. maja. Bolgarski knez Ferdinand svojega potovanja ne prekine v Budimpešti. Prvotno nameravani obisk pri dvoru izostane. Knez Ferdinand je bil mnenja, da bo sprejet na oni način, kakor je sprejem običajen pri vladarjih. Ker pa dvor njegovi želji ni ustregel, izostane nameravani obisk. Ker mu tudi v Carigradu ne dovolijo vladarskega sprejema, tudi noče iti v Carigrad.

Strankarski shod čeških agrarcev.

Praga, 16. maja. Na strankarskem shodu agrarcev je bilo navzočih 700 zaupnikov. Poslanci Ratsy, Prasek in Kubr so oestro napadali taktiko in politiko Mladobuhov. Zborovalci so izrekli poslancem zahvalo in zaupnico.

Strankarski shod nemško - „napredne“ stranke.

Zatec. Na strankarskem shodu nemško - „napredne“ stranke je govoril deželni odbornik dr. Eppinger o stališču Nemcev na Češkem. Rekel je, kolikor časa bodo Čehi v državni zbornici z obstrukcijo preprečevali vsako parlamentarno delovanje, toliko časa ne bode posloval češki deželni zbor.

Balkan.

Zemun, 16. t. m. je došel sem šef avstrijske generalnega štaba 13. kora, polkovnik R h e m e n, s 27 člani generalnega štaba, da študira ozemlje. V Belgradu so radi tega zelo vznemirjeni ter trdijo, da se bržkone Avstrija pripravlja na vojsko.

Zemun. Angleško poslaništvo v Belgradu je že popolnoma razpuščeno.

Belgrad. Črnogorski knez Nikita običe v juniju kralja Petra.

Carigrad. Kakor se poroča, se bolgarski begunci vračajo neprenehoma v Makedonijo in okraj Drinopolj.

Angleži v Tibetu.

London. Reuterjev brz. urad poroča iz Giantze. 13. t. m., so Tibetanci nadaljevali z obstreljavanjem angleškega taborišča. Ljudstvo je grozno razburjeno. Lama hodijo po deželi in navdušujejo ljudstvo za sveto vojsko proti ptujcem. Angleži pripravljajo obširne vojne priprave.

Ponesrečeno ogleduštvo.

Pariz, 16. maja. „Matin“ prinaša senzacionalno vest o preprečenem velikem ogleduštvu. Važne listine o vseh vojnih pripravah in obrambnih sredstvih so nameravali ogleduhi prodati Nemčiji. Dalmatince Gragalo iz Spljeta je vse listine v Londonu kupil in z zastopnikom „Matina“ stopil glede nabavljenih spisov v dogovor. Med načrti je bilo tudi pismo, v katerem je bila neka oseba pozvana na sestanek v Berlin. Za-

stopnik lista „Matin“ je šel z dokumenti v francosko poslanstvo, kjer je listine pokazal mornariškemu atašeju. Mornariški ataše je rekel, da so listine prave in največje važnosti.

Anarhisti v Belgiji.

»Barl. Tageblatt« poroča iz Bruslja: Dasi so pred kratkim preprečili napad na nekoga policijskega komisarja, se je sedaj izvršil v Wasmielu dinamitni atentat na hišo učitelja Gilberta. Dasi ravno je hiša zelo poškodovana, vendar ni nihče njenih prebivalcev poškodovan. Razni znaki kažejo, da so v obeh slučajih sodelovali anarhisti.

Koroške novice.

k Politične oblasti in kn.-šk. ordinarijati. Neki narodni župnik je vpisal celovškemu okr. sodišču slovensko izpolnjene mesečne izkaze. Slednje se je takoj obrnilo o tej zadevi do našega kn.-šk. ordinarijata, da bi slednji izrekel o tem svojo sodbo. In čudom se čudimo! Kn.-šk. ordinarijat je v istini zaukazal dotičnemu g. župniku, da se matice ne smejo pisati drugače, kakor v nemščini, in tudi prepisi morajo biti v tem jeziku. Dokazuje to s tem, da so se spisovale matice doslej v nem. jeziku, in se do sedaj o tem ni izdal še nobeden drugačen ukaz. To dokazovanje stoji pač na slabih nogah. Pred časom so se spisovale matice v latinškem jeziku; s kako pravico torej so se pozneje začele spisovati v nemščini? Pripomniti pa moramo, da mil. knezoškof in drugi merodajni člani našega ordinarijata o zgorajšnjem odloku niso nič vedeli, in da se z njim ne strinjajo.

k Požar ob Vrbskem jezeru. Iz Celovca se poroča: Mnogoobiskana gostilna »Alpe« ob Vrbskem jezeru je 16. t. m. popolnoma pogorela.

k Plameni zrelosti izpiti so se pričeli na koroških srednjih šolah včeraj.

Štajerske novice.

š Celjski nemčurji štrajkajo. Celje, 16. maja. Danes ob 11. uri dopoldne je bil sličan občinski zastop v Celju, da izvoli v okrajni zastop 7 članov. Volitev se ni mogla vršiti, ker je prišlo premalo občinskih svetnikov k seji.

š Osebne vesti. Višji deželnosodni svetnik v Gradcu Karol Somma villa je imenovan za predsednika pri deželnem sodišču v Gradcu; deželnosodni svetnik Ludovik Perkovič v Celju je imenovan za predsednika pri okrajnem sodišču v Mariboru. Dvorni svetniki so postali višjesodni svetniki v Gradcu Frančišek Lulek, Frančišek Tomšič in Alojzij Torggler.

š Roparji na Pohorju. Aretovani laški delavci niso bili člani roparske tolpe na Pohorju. Ti delavci so izvršili le nekaj drugih tatvin. Valed važnostnih naredb se je roparska tolpa razšla ali pa šla na Hrvaško.

š Cirkus Guillaume pride v kratkem iz Ljubljane v Maribor.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. maja

Kakšnega človeka ima napredna Ljubljana za državnega poslanca! Odgovorni urednik »Slovenskega Naroda«, v katerega zija liberalna »inteligenca« kakor starogrški črevljariji v omamljeno delfsko Pitijo, ima eno dobro lastnost: V jasnih trenutkih zna svojo stranko prav ceniti. In zato je ob zadnjih deželnozborskih volitvah povedal, da liberalce na deželi samo kak šnopsar še posluša. Ker smo ta njegov izrek primerno pohvalili — kajti mi hvalimo tudi na dr. Janezu Tavčarja, kar je pristnega in hvalevrednega — se je pa zjezil. V tej onemogli jezi je skoval sledečo notico, katero liberalni inteligenci postavljamo pred oči, da ogleduje v njej svojo moralno vrednost. Dr. Janez Tavčar ima predrznost, da piše sledeče:

»Pred kratkim sta bila dr. Tavčar in ljubljanski škof Bonaventura Jeglič skupaj in sicer »nekje v Poljanski dolini«. — Ker se že dolgo časa nista videla, postala sta, spominjajoč se nekdanjega starega prijateljstva, židane volje. — V ti židani volji izrazil se je škof Tone: ko sem bil mlad, sem dekleta ljubil, sedaj, ko sem star, jih pa več ljubiti ne morem! Dr. Tavčar, meneč, da se viksi pastir samo šali, spregovoril je ravno tako šaljivo: v naši stranki so sami šnopsarji! Tako izgleda v ti sferi cela resnica! »Slovenec« jo je po svoje zasukal ter je objavil le besede dr. Tavčarjeve, škofove besede pa je previdno zamolčal. Ali je to pošteno?«

»Inteligenca« naj najprej občuduje svojega voditelja, v kakem tonu ta piše! Mi smo se informirali in poizvedeli, da je to kratko malo zlagano. Kadar je dr. Janez Tavčar v zadregi, sploh rad poseže

po takem sredstvu. A ker vemo, da ta »inteligenca«, ki je zadnji čas prestopila v Budbovo vero, verjame edinole dr. Janezu Tavčarju, zato pozivljemo državnega poslanca ljubljanskega dr. Janeza Tavčarja, da pove, **kje in kdaj se je vršil »pred kratkim časom« ta pogovor!** Zdaj pa govori, Janez! »Inteligenca«, ti pa poslušaj!

Župnija Tomišelj. Ministrstvo za uk in bogodastje je s odlokom z dne 2. maja t. l. št. 13841 odobrilo samostojno župnijo Tomišelj. K novi župniji bodo spadale vas: Pod Krimom Tomišelj, Vrbljene, Strahomer, Brest, St. Janž in Lipe s približno 1200 prebivalci. Tudi Krim bode spadal pod župnijo Tomišelj.

— Skrivnostna pisma. St. Peter, dne 15. maja 1904. Železniki čuvaja Ignacij Taufer in Matija Glazar sta našla 14 t. m. 35 pisem, ki so bili 13. t. m. zvečer iz Trsta dočelna vlaka ven vrženi. Pisma so vsa iz Amerike poslana na Kranjsko, Stajersko, Primorsko in Hrvaško. Poleg teh pisem je bil en listek oziroma nakaznica na 2000 kron. Pisma so bila vzeta iz kovret. V Ameriki so bila pisma dana na pošto 27. 28. 29. in 30. aprila. Od avstrijskih pošt nima nobeno pisano pečeta. Vidi se torej, da so pisma prišla v nepošteno roko in da se je v njih iskalo denarja. Pisma so oddana na orožniško postajo v St. Petru. Dne 15. t. m. je železniški delavec Viktor Kojapec našel še 3 pisma, tako da jih je vseh skupaj 38.

iz Zagorja ob Savi. Prvi majnik so letos sodruje praznovali jako klaverno, dasi je bila agitacija za obhod zelo živahna. Niti polovica, kakor druga leta, se ni udeležila obhoda, ker so tudi godci stavkali. Dolej se je še vsako leto godba udeležila obhoda; letos je godba izostala, zato tudi ni bilo toliko otrok pri obhodu. Sicer pa so dobili nekoga raznašalca kruha s raznim košem. Temu se na koš nataknilo rdečega papirja in druge šare in je moral v sredi korakati iz Kisovca v Dolenjo vas. Za popoldne je bila naprosena druga godba na lok, a tudi ta ni prišla. Torej — naduha.

— Odlikovanje. Gospodu Franu Lavriču, postajnačelniku v Opatiji-Matulje, je veliki vojvoda luksemburški podelil redovni križ vojaškega in civilnega zaslužnega reda Adolfa Nassavškega.

— iz Trbovelj se nam piše: Tukaj imajo socialni demokratje vsak plačilni dan in prvo nedeljo po plačilnem dnevju koncert z vstopnino, menda zato, da se delavci preje znebe denarja. Navado imajo tudi, da človeka na cesti napadajo z raznimi žaljivimi besedami, ako ne trobi v njihov rog. Upamo, da delavci sčasoma spregledajo.

— Hrvaške novice. Radi izgrede v na shodu v Samoboru je v preiskovalnem zaporu 42 oseb, med njimi dve ženski, kateri dolže, da sta zažgali uradne akte. Dolej je bilo zaslišanih 210 oseb, ki so na sumu in 600 priš. — Mlad samomorilec 12 letni Jurij Dragoviev v Patjenu se je obesil. — Ustrelil je sluga g. Hamlikarja Frauensbergerja 16 letno Ano Sečenj. Kazalj je kako je meril pri vojaštvu, puška se je sprožila in zadela deklico v glavo. — Čast. g. Fr. Skrinjar, znan kot žrtva lanskih dogodkov, je pol prvo sv. mašo včeraj v Gruhinjem polju pri č. g. župniku Jemeršiču. G. Skrinjar je imenovan za kaplana v Ivancu. — Pogreba Evgena Kumičiča se je udeležilo v nedeljo na tisoče naroda.

— Velik požar na Notranjskem. Sinoči, prepozno za včerajšnjo številko, smo dobili poročilo, da je včeraj ob 1/2 12. uri dopoldne pričelo goreti v največji vasi hrenoviške fare, v Simehu. V hipu je bila cela vas v ognju. Zgorelo je okoli 70 hiš z gospodarskimi poslopi vred. Zgorela je tudi cerkev podružnica. Bada je velikanska.

— Poročila se je dne 14. t. m. gosp. dr. Ivan Slezko, c. kr. poštni komisar v Trstu, z gđ. Stefanijo Fentler iz Ribenberka. Bilo srečno! — Poročil se je trgovec na Raketu, gospod Maks Domicel, z gđ. Lojziko Deklevovo iz Postojne. — Poročila sta se v Sostrem dva cerkvena pevca, gospod Ivan Černe, posestnik v Zavogljem, z gospodično Marijo Porenta iz Cosnice, in gospod Anton Černe, posestnik v Dobrunji, z gđ. Frančiško Jager istotam.

— Slovensko planinsko društvo je zaznamenovalo pot v Pikel pri Borovnici, dozaj skoro neznano krasno, divjeromantično sotesko in slapovi, katere uprizarja Borovniška, približno s hrbovitega sveta med Borovnico in Černico v dolino borovniško. (Glej spis dr. Oblaka v »Plan. Vestniku« 1903.) Do prvega slapa pride lahko vsakdo, do drugega in naprej pa se v kratkem nadela varna pot tudi za neturiste. Do zadnjega slapa ob sklepu Pekla je zaznamenovalo društvo posebno lepo gozdno pot čez selo Pristavo nad Peklom, že zdaj

krasen popoldanski izprehod. Ko se nadela pot tuči mimo drugih slapov skozi Pikel, bo otvorjena v bližini Ljubljane ena najlepših partij, kar nam jih nudi okolica in slovensko ozemlje sploh.

— Ponesrečeni železniški strojevodja. Strojevodja drž. železnice Ivan Susteršič je med vožnjo ponesrečil. Pritanilo ga je tako, da mu je zmečkalo nogo.

— V kamnolomu podsulo je v Skofji Loki delavca Valentina Rakarja. Kamenje mu je zlomilo nogo.

— Dela v tržaškem pristanišču. Iz Trsta se poroča, da je vlada sprejela ponudbo tvrdke Faccinoli, Galimberti in Piani, s katero se ta tvrdka zaveže, da do vrši prvi del načrta tržaškega pristanišča tokom štirih let, torej do leta 1908. Zopet sami ptujci!

— V najem je vzel graščini Zalog in Luknjo na Dolenjskem Jurij Kindler, ki ima tudi v Duma Szerdehly na Ogrskem večje posestvo. Napravi bo veliko opekarno.

— Morsko kopalništvo v Trstu so zaprli, ker je ondi kalna voda valed del v luči.

— Mrtvega našli so v občini Gorenja Krka 72 let starega v Hotič pri Litiji pristojnega berača Mat Tomšiča.

— Smrt alkoholistinje Tobačnik delavko Cunjio Verdin na Glincih so 8. t. m. našli mrtvo v njenem stanovanju. Zadelo jo je kap, ker se je preoblo napila špirta.

— Slovenski jezik med prvimi na svetu. Učeni jezikoslovec p. Sarabec piše v zadnjem »Cvetju«: »Bog nam je dal lep jezik, ki je po svojem miloglasju zmožen biti med prvimi na svetu. Ljubimo ga torej, učimo se ga pridno, gladimo in likajmo ga z vso skrbjo; nič nam v njem ne bodi malenkostno, nič preziranjá vredno.«

— Pozor, gospodnje in obrtniki! Živimo v času, ko je treba največje previdnosti pri nakupu, kajti povsodi preti izkoriščanje, povsodi se dajo zaslepi po nizkih cenah, v resnici pa kupijo le še dražje. — Vse izrablja imena v resnici realnih tovarniških znamk, s čimur se slepe kupci; ti naroče in prevarani so. — Sele pred kratkim je bilo čitati o taki prevari občinstva od strani neke pariške trgovine, ki je prevarila kupovalce s portreti, in tako se pojavljajo vsak dan slučajni nepošteno konkurence. — Specielno pri nakupu šivalnih strojev je treba paziti na znamko in ime, in ozirati se treba v prvi vrsti na ime Singer, ki si je pridobilo glede šivalnih strojev svetovni sloves, kajti ta tovarna je tekom 50 letnega obstoja zbog vestnih svojih del zaslovela po vsem svetu. — Ta tvrdka sama ima 3000 podružnic po celem svetu in od teh 150 samo na Avstrijskem, tako da more vsakdo z lahkoto kupiti Singerjev šivalni stroj in se mu ni treba dati prevariti, ako se obrne na družbo ali njene zastopnike. Ime »Original Singer« je postalo najboljšje poročstvo za najboljši material in vzorno sestavo. — To je pa vzrok, zakaj toliko drugih tvorničarjev skuša prodajati šivalne stroje pod imenom Singer Co., akc. dr., kakor n. pr. »Central Bobbin«, da celo pod imenom »Singers«. — Naj se torej nihče ne dá prevariti in naj pri nakupu šivalnih strojev vsakdo vpraša, če so res izdelva Singer Co. akc. dr., in se ne dá zapeljati po mamljivih besedah. Najboljšje je, če se obrne vsakdo naravnost na Singer Co. v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4, ali na njenega glavnega zastopnika, ki se nahaja v vsakem večjem kraju na Kranjskem in se lahko izkaže, da prodaja izvirne Singerjeve šivalne stroje.

Ljubljanske novice.

G policijski svetnik Podgoršek v Benetkah. Kakor je razvidno iz uanašnjega našega benetškega dopisa, ki ga objavljamo v »Listku«, bivalje g. policijski svetnik Podgoršek v Benetkah, kjer je rabil Lidove morske kopelji. Bil je pri tem — okraden.

Posvečevanje zvonov. Včeraj je posvetil mil. gosp. prelat in generalni vikarij Flis 10 zvonov, katere je bila tukajšnja tvrdka Samassa, in sicer 2 zvonova za Stajersko, 1 za podružnico Libergo (župnija Smartno pri Litiji), 1 za kapelico sv. Janeza v Crmošnjicah, 1 za podružnico sv. Hermagora in Fortunata (župnija Sv. Križ pri Kostanjevici), 2 za Hrvaško, 2 za Bosno in Hercegovino in 1 za Ogrsko.

Kranjska stavbinska družba je imela preteklo poslovno leto K 71.450.88 čistega dobička.

Novo strokovno društvo. Deželni vladi so predložena pravila Društva pekovskih in slaščičarskih uslužbencev in uslužbenk.

Izlet ljubljanskih obrtnikov na Gorenjsko. Piše se nam: Tukajšnji obrtniki, rojeni v letu 1864, priredijo izlet na Gorenjsko v spomin svoje 40letnice. Obenem vabijo vse prijatelje, kateri se hočejo udeležiti tega izleta. Izlet se vrši po naslednjem vspredu: Odhod iz Ljubljane v nedeljo, 29. maja, zjutrat ob 7. uri z vlakom z južnega kolodvora. Izstop v Otočah, potem peš na Dobravo in izlet na različne kraje. Točno ob 1. uri obed na Dóbravi. Izlet se vrši ob vsakem

vremenu. Ker je ta izlet važnega pomena, vabi k obilni udeležbi odbor.

Dvobojne vaje. V četrtek so naleteli otroci v »Taškarskem borštuc« na dva znana ljubljanska gospoda, ki sta se vadila s sabljama v dvobojevanju. Tudi gospodar gozda ju je nekaj časa opazoval, na kar sta se gospoda izgubila proti Ljubljani.

Zabavni večer, ki ga je priredilo »Katoliško društvo za delavce« v prazno godu svojega predsednika, mil. g. prelata Janeza Rozmana, se je prav častno izvršil. Imenom društva sta gospodu prelatu čestitala gospod predsednik in društvena članica gđ. A. M., ki mu je poklonila krasen šopek. Da je društveni pevski zbor pod spretnim vodstvom gospoda pevovodje Ferjančiča zopet vrlo dobro rešil svojo nalogo, je umevno. Veliko smeha je izvalila gospodična Fiala s svojim nastopom kot »Pianterica«, a tudi resna slika iz življenja dr. C. te je vsem navzočim jako ugajala, saj so jo vse igralka kar najbolje predstavljale. Bil je v vsakem oziru lep večer!

Umri so v Ljubljani: Katarina Dmnik, gostija, 80 let, Predlase ulice št. 10; Oiga Frank, čevljarjeva hči, 11 mesecev, Turjaški trg 2; Ivana Sturm, mizarjeva hči, 8 let, Karolinska zemlja 1; Jera Zvlelet, posestnica, 72 let, Poljanska cesta 20. V bolnici: Jožefa Fatur, posestnikova žena, 29 let; Ivan Košir, delavec, 45 let; Gregor Končan, delavec, 63 let; Franc Vidmar, dninar, 25 let.

*** Prijet vlomilec.** Kakor smo včeraj poročali je mestna policija aretirala tatu, ki je vlomil v »Narodno tiskarno« in pokradel skoro 2000 kron denarja. Tat je Bogomir Priveršek, raznašalec »Slov. Naroda« in pobiralec denarja, rojen l. 1878. v Dolu in je v Pišce pri Brežicah na Stajarsko pristojen. Policija je imela baje takoj Priverška na sumu, da je le on vlomil v tiskarno, ker tat je moral biti le kak človek, kojemu so bile razmere v tiskarni dobro znane. Pri aretiranju je Priveršek tatvino tajil. Ko se je pa izvršila pri njem hišna preiskava in so dobili v njegovi postelji v žepno ruto in papir zavitih 1819 kron 50 v., je tatvino priznal. Priveršek je bil tudi že prej radi goljufije kaznovan.

*** Nevaren tat prijet.** Mestna policija je aretirala zelo nevarnega tatu Jak. Krta, po domače Simnovca iz Klanca, pristojnega v Hrastju pri Kranju, kateri se je vlačil po mestu. Krta je iz Ljubljane izgnan in že večkrat radi tatvine in goljufije kaznovan. Izročili so ga sodišču. Tudi njegova žena je radi tatvine v Begunjah v petletnem zaporu.

*** Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljal iz južnega kolodvora 147 Kranjcev in Hrvatov v Ameriko, iz Amerike je pa prišlo 8 Slovencev. Danes se je odpeljalo v Ameriko 12 Hrvatov, 53 oseb pa na Vestfalsko, 51 v Lioen, 27 v Lendgaštajn in 83 Hrvatov na Gorenjsko k predoru.

*** Izgubljeni.** Solska učenka Marija Perdan, stanujoča na Cesarja Jožefa cesti št. 2, je izgubila dne 14. t. m. od »Narod. doma« do doma zlato broško. Marija Pančur, stanujoča na Glincih, je izgubila dne 11. t. m. od Marijinega trga do doma zlato verižico in zlato iglino z modrim kamnom.

Razne stvari.

Najnovije od raznih strani.

Nesreča pri boju z biki. Dne 15. t. m. je pri boju z biki eden bik preskočil ograjo in ranil 20 oseb. — V sled kuge v Carigradu sta umrli dve osebi. — Partituro Wagnerjeve opere »Rule Britannia«, katero so doslej smatrali za izgubljeno, so našli v Leicesteru. — Najstarejša žena na svetu živi v Madridu. Ime ji je Marija Nieto in je stara 123 let. — Tekomovalno tekanje v daljavo 500 m. so priredile berlinske — dame. Prva je priletela na cilj gđ. Jerica Furckert. — V luči Aden je kuga. — Kriza v Barceloni. Iz Madrida se poroča: Delavska kriza v Barceloni postaja vedno grozovitejša. Tovarne so odpustile večino svojih delavcev. Stevilo odpuščenih je okoli 25.000 oseb. — Priznanje klajaj primilanski postni hranilnici. Pri osrednji upravi postnih hranilnic v Milanu so odkrili, da manjka 5 milijonov lir. Zakladni minister je valed tega odredil pri vseh postnih hranilnicah revizijo. — Kmetički nemiri. Iz Fogije se poroča: V Cervignoli je 15. t. m. demonstriralo več sto kmečkih delavcev, ker se jim ni hotelo dovoliti, da bi delali le 8 ur na dan. Dotičnike, ki so hoteli iti na delo, niso pustili iz mesta. Ko so demonstrantje obkolili policijo in vojake, od katerih jih je bilo več ranjenih, ustrelili so tudi ti. Dva kmeta sta bila mrtva s pa ranjenih.

Iz brzojavk.

Berolin. Določeno je, da se število nemškega vojaštva v vzhod. Aziji pomnoži na 6000. V vzhodni

Prusiji bo kupljenih 2000 koni. Oglasilo se je iz ranih polkov zadostno število prostovoljcev.

Berolin. Angleški kralj Edward bo obiskal nemškega cesarja v Kielu.

Berolin. Laški kralj obišče cesarja Viliama v Potsdamu.

Darovi.

Darovi, poslani našemu uredništvu:

Za pogorelee v Hinjah. G. Marija Turk, potnikova soproga, 2 K. — G. Hugon Turk ml. 2 K. — Neimenovana gospa 1 K.

Društva.

(Pevsko bralno društvo »Planinski glas« v Rovtuh) uljudno vabi k veselici z javno tombolo, s petjem in tamburanjem, katero priredi na binkoštni ponedeljek, 23. maja 1904 na vrtu »Pripcšči«. Začetek ob pol 4. uri popoldne. V sludaju deževnega vremena vršila se bo de veselica takoj prihodnjo nedeljo, 29. maja t. l. O d b o r.

Telefonska in brzojavna poročila.

Petrograd, 17. maja. Pred svojim odhodom v Moskvo je car prisostvoval veliki vojni paradi na vežbališču, v katerega sredini se dviga kip Suvarova. 52 bataljonov, 43 eskadronov, 12 sotnij kozakov in 230 topov je defiliralo mimo carja. Carja spremlja v Moskvo vojni minister. Carica je carja spremila na kolodvor.

Petrograd, 17. maja. Koncem tekočega meseca bodo tri ruske oklopnice v Kronstadtu, ki so morale oddati svoje topove za Mukden in Harbin, dobile nove topove.

London, 17. maja. Japonski bataljon, kateri se je pred enim tednom bližal Kinčou in ki so ga kozaki s topništvom vrgli nazaj, je pustil na bojišču 85 mrtvih.

London, 17. maja. Divizije pod poveljstvom Kurokija in Oka korakajo v črti 150 kilometrov na jugovzhodu od Liaojana.

Petrograd, 17. maja. Vest, da se je Kurokijeva armada razdelila v tri oddelke, so v krogih ruskega generalnega štaba sprejeli z veliko mirnostjo, ker pričakujejo, da bo tako mogoče Kuropatkinu napasti posamezne oddelke in jih s premočjo udušiti.

Petrograd, 17. maja. Velika sila japonska stoji zdaj 60 kilometrov pred Liaojanom. Japonci se poslužujejo tunguških čet, katerim poveljujejo japonski častniki. Te čete jim služijo za ogleduhe. Namestnik v Takiu je 14. t. m. naskočil premogokope v Port Adamu in jih cropal, vjel je kitajske delavce in jih na drogove nasadil ter zalogo premoga zažgal. Ruske delavce so do nagega slekli in pognali v beg. Japonci, ki so šli prejšnji dan mimo Port Adama, se niso dotaknili zaloge premoga, ker so jo smatrali za privatno last.

Petrograd, 17. maja. V Liaojan neprenehoma dohajajo nove velike ruske čete. Pričakuje se japonskega napada. Rusi so mnenja, da Japonci izvršujejo na Kvantunu le demonstracijo, v resnici pa nameravajo z glavno silo napasti Liaojan.

Niučvan, 17. maja. Iz Harbina poročajo, da se je predvčeršnjim v bližini Liaojana vršila vroča bitka. General Linjevič koraka z velikimi ruskimi oddelki iz Vladivostoka v Korejo. Vzhodno od Niučvana je bilo slišati v nedeljo živahno streljanje.

Pariz, 17. maja. »New Yorker Herald« pričakuje japonskega bombardiranja na Port Artur šele prihodnji teden, ker napravlja Japoncem težavo nabavljanje težkih, za obleganje namenjenih topov.

Dunaj, 17. maja. (Kor. ur.) Proračunski odsek avstrijske delegacije je sprejel predlog predsednika barona Chlumeckega, naj se o izrednih kreditih za vojaške potrebe razpravlja istočasno z dotičnimi postavkami v proračunu, sklepa pa naj se o izrednih kreditih tedaj, ko bo de finančni minister dal pojasnila o pokritju.

Dunaj, 17. maja. Slovanski krogi so trdno prepričani, da je dr. Körber povzročil nemilostni sprejem Čehov pri cesarju. Körberja bi bili Čehi v proračunskem odseku ostro napadli, ako bi se bil prikazal. V sled tega so Nemci odstopili od svoje zahteve, naj Körber pride sedaj k seji proračunskega odseka. Nadalje trdijo dobro poučeni krogi,

da je bil cesar o vojaških predlogih napačno pčuden.

Budimpešta, 17. maja. Vladni listi polagajo veliko važnost na cesarjevo izjavo proti ogrskim delegatom v razgovoru o stavki železničarjev. »S krepko roko se mora vladati«, dejal je cesar, »sicer nastane nered«.

Pariz, 17. maja. Danes se je po dva-mesečnem presledku zopet sešla francoska zbornica. Opozicija je naznanila interelacijo o splošni politiki. Lasies bo interpeliral o sprejetju demisije Marhanta in o odpustu generala Jeanerota.

Rim, 17. maja. O nemirih v Ferignolo se še poroča: Po boju z vojaštvom so stavkjuči poljedelski delavci udri v mesto ter oplenili mnogo prodajalnic. Po noči je bilo zaprtih 17 oseb. Konjenišvo je zasedlo mesto.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji sračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
14	9 zveč.	738,5	16,9	sr. sever.	pol. obl.	0,5
15	7 zjutr.	740,7	10,8	sl. svzh.	jasno.	
	2. popol.	738,7	26,4	sl. jzah.	sr. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 18,5°, norm. 14,2°

Ljubitej čase dobrega čaja zanteva povsodi najfinejši in najboljši čaj sveta

INDRA TEA

Melanča iz najfinejšega kitajskega, indijskega in cejloškega čaja. Pristen le v izvornih zavojih. Indra Tea Import Company. Trst. — Glavna zaloga pri: Josip Ančič, lekarnar v Ribnici. 1252 26—26

Prodajalka

dobro izveščana v špecerijski trgovini in prodaji tobaka

dobi službo.

Ponudbe pod: I. C. Demšar, trgovec in podzaložnik tobaka v Železnikih. 883 3—1

Za jutri napovedana dražba v Pijavcah je preložena.

Okrajni cestni odbor mokronoški. 887 1—1

Naprodaj je v Št. Vidu nad Ljubljano največja jednonadstropna hiša števil. 51 „pri Kraljiči“

ob državni cesti, pet minut od kolodvora z gospodarskimi poslopji, ledenico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je stara gostilna), travnikom itd.

Ponudbe in vprašanja sprejema K Meglič, Ljubljana, Rimska cesta št. 20; ustrezne informacije se dobe istotam vsak dan od 12. do 2 ure popoldan. 813 14—9

Proti tatinskemu vlomu

zavaruje

hišno opravo, dragocenosti, vsebino blagajnic, zaloge blaga, vrednosti v cerkvah itd.

pod ugodnimi pogoji in po nizkih premijah

c. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni generali v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani, Gradišče št. 4.

Jamstveni zaklad družbe znaša

K 227 milijonov 329.923,25 K

IZVIRAN OKUS KAVE DOSEŽEJE S PRIMEŠANJEM

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Nove Vzorek dragovino. Poslana 5 kg pošilka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“

IZVIRAN OKUS KAVE DOSEŽEJE S PRIMEŠANJEM

Vydrove tolarne žitne kave Praga-VIII

Obleke za birmance

v največji izberi po najnižji ceni

priporočata 866 6—1

Gričar & Mejač Ljubljana,

Prešernove ulice št. 9.

Pijte Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev. 544 150—22

Iščem za svojo špecerijsko trgovino

spretnega trgovskega pomočnika

ki je vojaščine prost, zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi.

Pismene ponudbe z referencami na Josipa Vodnika v Sp. Šiški. 857 2—2

Pozor botrom in botrcam!

Za birmo

vsake vrste zlate in srebrne ure po nizki ceni.

Vsakomur, ki si želi kupiti kaj dobrega in poceni, se priporoča z odličnim spoštovanjem

Josip Černe, urar

Resljeva cesta 2, poleg jubilejnega mostu.

Častiti botri in botrce!

Priporočam vam svojo lepo zalogo birmanskih daril, vsakovrstne zlatnine, srebrnine, namiznega orodja (Besteck) in žepnih ur. — Za obilni obisk prosi z velespoštovanjem

Karol Januš, juvelir in zlatar 821 (5) Ljubljana, Zidovske ulice 3.

Trgovci, obrtniki in zasebniki, kateri hočejo imeti prahu proste prodajalnične prostore, pisarne, skladišča in druge prostore, naj uporabljajo moje po dolgotrajnih preizkušnjah prirejeno in kot najboljšo sredstvo za preprečevanje nadležnega prahu priznano

olje proti prahu.

Cena kilogramu 80 vinarjev.

Adolf Hauptmann

189 25—23 v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih bary, firneža, laka in steklarskega kleja.

Odlikovani z zlato medaljo na razstavi v Parizu l. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar Dunajska cesta št. 18,

izvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela. ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka. 884 1

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarске zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Botri in botrce!

Priporočam veliko zalogo birmanskih daril, kakor ure, veržice, uhane, broške, zapetnice, prstane itd.

Srebrna rem.-cilinder ura od gid. 4:50 naprej. Srebrna rem.-cilinder ženska ura od gid. 4:50 naprej. Srebrna veržica od gid. 1 — naprej. Za obilna naročila se priporočam 885 3—1 z odličnim spoštovanjem

Fr. P. Zajec, urar v Ljubljani, Stari trg 28.

Tisk „Kotoliške Tiskarne“ v Ljubljani.